

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	AZLL 207, Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi - 3 kredit; 6 AKTS
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2024/2025-ci tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos. Xatirə Yusifova
	E-mail:	yusifova.xatira@mail.ru
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Nərimanov korpusu
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda
Prerekvizitlər	AZLL 109	
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<p style="text-align: center;">Dərslilər:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (6 cildə), c.III, B. 2009. 2. Əlyar Səfərli, Xəlil Yusifov. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı (dərslik) Bakı, Maarif, 1998. 3. Xeyrulla Məmmədov. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, 2006, 212 s. 4. F. Qasımzadə. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslik) Maarif nəşriyyatı, Bakı, 1974, 488 s. <p style="text-align: center;">Əlavə ədəbiyyat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Qarayev N. "XIX əsr Azərbaycan ədəbi məclisləri" Bakı, Nurlan, 2012 s. 325 2. Quliyeva M. Klassik Şərq poetikası. Bakı, Yazıçı, 1991 3. Quliyeva M. Şərq poetikasının əsas kateqoriyaları. Bakı, Maarif, 2010 4. Paşa Kərimov. XVII əsr anadilli Azərbaycan poeziyası (İcmal və portret oçerklər), Bakı, "Nurlan", 2012. s. 200 5. Paşa Kərimov. XVII əsr anadilli Azərbaycan lirikası. Bakı, "Elm və Təhsil", 2012. s.354 6. F. Köçərli. Azərbaycan ədəbiyyatı (iki cildə), I cild, Bakı, Elm, 1978, 600 s. 7. F. Köçərli. Azərbaycan ədəbiyyatı (iki cildə), II cild, Bakı, Elm, 1981, 460 s. 8. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. (6 cildə) III c., Bakı, Elm nəşr., 2009, 754 s. 9. Y. Qarayev. Realizm: sənət və həqiqət. "Elm" nəşriyyatı, Bakı, 1980, 258 s. <p style="text-align: center;">Qaynaqlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Azərbaycan klassik ədəbiyyatından seçmələr(3 cildə). I, II və III cildlər. Bakı, "Şərq-Qərb", 2005. 2. Məhəmməd Əmani. Əsərləri. Bakı, "Şərq-Qərb", 2005 3. Fə dai. "Bəxtiyarname". Bakı, "Şərq-Qərb", 2006. 4. Məsihi. "Vərqa və Gülşə", Bakı, "Şərq-Qərb", 2005. 5. Saib Təbrizi. Seçilmiş əsərləri, Bakı, "Şərq-Qərb", 2006 6. Qövsü Təbrizi. Divanı. Bakı, Elm, 2012. 7. Molla Vəli Vidadi. Əsərləri Bakı, Öndər nəşriyyat, 2004. 8. Molla Pənah Vaqif. Əsərləri Bakı, "Şərq-Qərb", 2004. 9. A. Bakıxanov. Seçilmiş əsərləri. Bakı, "Şərq-Qərb", 2005. 10. Qasım Bəy Zakir. Əsərləri. Bakı, "Şərq-Qərb", 2006 	
Tədris metodları	Mühazirə	+
	Qrup müzakirəsi	+
	Praktiki tapşırıqlar	+

Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Fəallıq		5
	Tapşırıq və testlər		20 (10+10)
	Final imtahanı		40
	Davamiyyət		5
	Yekun		100
Kursun təsviri	Kursda XVII əsrdən başlamış XIX əsrin II yarısında Azərbaycan ədəbiyyatının inkişaf istiqamətlərinə, əsas yaradıcı simalarının yaradıcılığına diqqət yetiriləcəkdir. Bu dövrdə yazılı və şifahi ədəbiyyatın bir-birinə təsiri, klassik ədəbi ənənələrin davamı ilə yanaşı ədəbiyyatda yeni meyllərin yaranması və inkişafı konkret bədii nümunələr əsasında izlənəcəkdir.		
Kursun məqsədləri	Kursun məqsədi XVII əsrdən XIX əsrin II yarısında Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafını tarixi ardıcılıqla öyrənmək üçün tələbələrə yardımçı olmaq, konkret bədii mətnlərin təhlili ilə bu mərhələdə ortaya çıxan yeni ədəbi meyllər barədə tələbələrdə ədəbiyyat tariximizin gələcək dövrlərini mənimsəmək üçün onlarda elmi baza formalaşdırmaqdır.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursun sonunda tələbələr Azərbaycan ədəbiyyatının XVII əsr və XIX əsrin birinci yarısında olan dövrdəki ədəbi şəxsiyyətlərin həyat və yaradıcılıqları haqqında məlumat əldə edəcək, ayrı-ayrı ədəbi şəxsiyyətlərin konkret əsərləri ilə tanış olacaq, bu nümunələrin bədii mətnləri üzərində işləyəcək, ədəbiyyatımızda yaranan yeni meyllər barədə məlumat əldə edəcək, ədəbiyyat tariximizin növbəti mərhələsini daha yaxşı mənimsəmək üçün elmi baza qazanacaqlar.		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	<p>Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, mətn təhlilində göstərdiyi fəallığa, semestr boyu hazırladıqları təqdimatlara (prezentasiya), əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə veriləcəkdir. Davamiyyət balı semestr boyunca qeydiyyat aparılaraq final imtahanından əvvəl yazılacaqdır. Üzürsüz buraxılan 2 dərslər üçün 1 bal çıxılacaq.</p> <p style="text-align: center;"><u>Fənnin tədrisi zamanı verilən ballara aydınlıq gətirsək:</u></p> <p>Aralıq imtahanı - 30(imtahanda tələbələrin biliyi test tapşırıqları vasitəsilə yoxlanılır)</p> <p>Fəallıq - 5 (Fəallığa görə veriləcək 5 bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, praktik tapşırıqların yerinə yetirilməsində göstərdiyi fəallığa, əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa, semestr boyu hazırladıqları təqdimatlara (prezentasiya) görə veriləcəkdir)</p> <p>Tapşırıq və testlər - 20 (tapşırıqlar 10+10 midterm və final imtahanlarından əvvəl test şəklində verilir)</p> <p>Final imtahanı - 40 imtahanda həm klassik suallar, həm də test tapşırıqları verilir)</p> <p>Davamiyyət - 5 (Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərslərdə ardıcıl iştirakı və dərslə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzürsüz buraxılan 2 dərslər üçün 1 (bir) bal çıxılacaq)</p> <p style="text-align: center;">İmtahan haqqında:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərslərin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya klassik ola bilər. 		

Cədvəl			
Həftə	Tarix (planlaşdırılmış)	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.		XVI əsrin sonu XVII əsrin əvvəllərində Azərbaycanla siyasi şərait, mədəniyyət və ədəbiyyatın vəziyyəti. M Əmani və Fədainin yaradıcılığı haqqında	Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (6 cildə), c.III, B. 2009, s. 444-535. Ə. Səfərli, X. Yusifov. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, Maarif, 1998, s. 288-308
2.		Məsihinin “Vərqa və Gülşar” əsərinin mövzusu, məzmunu və bədii xüsusiyyətləri. Əsərdəki əsas obrazların təhlili. Bədii mətn üzərində iş.	Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (6 cildə), c.III, B. 2009, s. 565-581. Ə. Səfərli, X. Yusifov. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, Maarif, 1998, s. 308-321
3.		Saib Təbrizinin həyatı və lirikası. Lirikasının mövzu dairəsi, bədii xüsusiyyətləri.	Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (6 cildə), c.III, B. 2009, s. 581-602. Ə. Səfərli, X. Yusifov. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, Maarif, 1998, s. 321-332
4.		Qövsü Təbrizinin lirikası, mövzu dairəsi, ideya-bədii xüsusiyyətləri.	Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (6 cildə), c.III, B. 2009, s. 602-623. Ə. Səfərli, X. Yusifov. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, Maarif, 1998, s. 332-340
5.		Məhcür Şirvani və onun “Qisseyi-Şirzad” əsəri. Məhəmmədin “Şəhriyar” dastanı. Əsərin məzmunu, ideyası, bədii xüsusiyyətləri.	Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (6 cildə), c.III, B. 2009, s. 492-503. Ə. Səfərli, X. Yusifov. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, Maarif, 1998, s. 340-346; 374-385
6.		Molla Vəli Vidadinin həyatı, fəaliyyəti və yaradıcılığı barədə ümumi məlumat. Lirikasının mövzu dairəsi, bədii xüsusiyyətləri.	Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (6 cildə), c.III, B. 2009, s. 634-650. Ə. Səfərli, X. Yusifov. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı.

			Bakı, Maarif, 1998, s. 346-357
7.		Molla Pənah Vəqifin həyatı, fəaliyyəti və yaradıcılığı barədə. Lirikasının əsas xüsusiyyətləri barədə. M. P. Vəqifin Azərbaycan realizminin təşəkkülündə və ədəbi dilimizin inkişafında rolu. XIX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda siyasi şərait və ədəbi-mədəni mühit haqqında. Yazılı ədəbiyyatda aşıq şer tərz.	Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (6 cildə), c.III, B. 2009, s. 650-679. Ə. Səfəri, X. Yusifov. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, Maarif, 1998, s. 357-374 Xeyrulla Məmmədov. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, 2006, s. 10-17.
8.		Aralıq imtahanı	
9.		Klassik yazılı ədəbiyyatın inkişaf xüsusiyyətləri. Heyran xanım Dünbuli və Ə. Nəbatinin həyatı və yaradıcılığı.	F. Qasımzadə. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslük) Maarif nəşriyyatı, Bakı, 1974, s. 10-32; 32-83; 83-106,
10.		A. Bakıxanovun həyatı, fəaliyyəti və yaradıcılığı barədə. "Gülüstani-İrəm", "Kitabi-Əsgəriyyə", "Nəsihətlər" əsərlərinin mövzusu və məzmunu, ideya baxımından təhlili	Xeyrulla Məmmədov. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, 2006, s. 18-49; F. Qasımzadə. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslük) Maarif nəşriyyatı, Bakı, 1974, s. 129-166
11.		Mirzə Şəfi Vazehin həyatı, yaradıcılığı haqqında. İ. Qutqaşınlının həyatı, fəaliyyəti və yaradıcılığı haqqında. "Rəşid bəy və Səadət xanım" əsərinin mövzusu, məzmunu və ideyası.	Xeyrulla Məmmədov. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, 2006, s. 74-83. F. Qasımzadə. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslük) Maarif nəşriyyatı, Bakı, 1974, s. 166-183; 183-191
12.		Xurşud Banu Natəvanın lirikası, qəzəllərinin ideya-bədii xüsusiyyətləri. Mətn üzərində iş. XIX əsrin I yarısında satirik poeziya haqqında ümumi məlumat.	F. Qasımzadə. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslük) Maarif nəşriyyatı, Bakı, 1974, s. 236-253; 191-206
13.		Qasım bəy Zakirin həyatı, yaradıcılığı və lirikası haqqında. Şairin satiraları, ictimai məzmunlu şeirləri.	Xeyrulla Məmmədov. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, 2006, s. 49-74. F. Qasımzadə. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslük) Maarif nəşriyyatı, Bakı, 1974, s.

			206-236
14.		XIX əsrin 50-60-cı illərində Azərbaycanın iqtisadi-mədəni həyatının xülasəsi. Bu dövrdəki ədəbi mühit. Klassik poeziyanın durumu. Mərsiyə şeri.	F. Qasımlı. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (dərslük) Maarif nəşriyyatı, Bakı, 1974, s. 236-253
15.		Azərbaycanda maarifçilik hərəkatı. Maarifçi-realist ədəbiyyatın güclənməsi.	Y. Qarayev. Realizm: sənət və həqiqət. "Elm" nəşriyyatı, Bakı, 1980, s. 56-73
16.		Final imtahanı	